

Кілька років тому безгрошів'я не давало мені просвітку, тож я зголосилась узяти участь у науковому дослідженні, яке проводив Пенсильванський університет. Виконавши настанови, я потрапила в медичний центр на території університетського містечка у Західній Філадельфії, у велику аудиторію, вщерть наповнену жінками віком від вісімнадцяти до тридцяти років. Стільців бракувало, і оскільки я прийшла однією з останніх, то мусила сидіти на підлозі й хапати дрижаки. Тут давали безплатну каву з шоколадними пундиками і по великому телевізору крутили популярне шоу «Ціна правильна», але майже всі повшніплювались у свої телефони. Атмосфера дуже нагадувала відділ реєстрації автотранспорту, хіба що нам платили погодинно, тож цілком задоволена публіка ладна була чекати хоч увесь день.

Підвелася лікарка в білому халаті й назвала себе. Вона сказала, що її звать Сьюзен, чи Стейсі, чи то Саманта і що вона — співробітниця програми клінічних досліджень. Жінка зачитала всі звичайні застереження і попередження й нагадала нам, що компенсація надаватиметься подарунковими картками Amazon, а не чеками чи готівкою. Хтось почав ремствувати, та мені було байдуже: один знайомий купував подарункові картки по вісімдесят центів за долар, тож мене все влаштовувало.

Що кілька хвилин Сьюзен (здається, то таки була Сьюзен) зачитувала зі свого планшетика ім'я — і одна з нас виходила з кімнати. Назад ніхто не повертався. Незабаром з'явилося багато вільних місць, але я і далі сиділа на підлозі, бо відчувала, що перший-ліпший мій порух закінчиться блювотою. Усе тіло боліло, мене біла пропасниця. Та врешті пройшли чутки, що учасникам не влаштовують прескринінг, а отже, ніхто не збирався робити аналіз моєї сечі, вимірювати пульс або чинити

ще щось, що могло б дати їм привід відсторонити мене від участі в дослідженні. Тому я вкинула до рота «сороківку»¹ й посмоктала, поки з неї не злізла жовта воскова оболонка. Потім виплюнула її собі на долоню, роздушила пальцями й утягнула носом десь із третину того зілля. Саме стільки, щоб знову прийти до тями. Решту запакувала в клаптик фольги на потім. Незабаром я перестала труситись, і виявилось, що чекати на підлозі не так уже й погано.

Години за дві лікарка нарешті гукнула:

— Квінн! Меллорі Квінн! — І я пішла проходом їй назустріч, тягнучи за собою по підлозі важку зимову парку. Може, вона й помітила, що я була під кайфом, але нічого не сказала. Тільки перепитала про мій вік (дев'ятнадцять) і дату народження (3 березня), а потім порівняла мої відповіді з даними у своєму планшету. Гадаю, вона вирішила, що я достатньо твереза, бо повела мене лабіринтами коридорів, аж поки ми не опинились у маленькій кімнатці без вікон.

Там на складаних стільцях, поставлених у ряд, сиділи п'ятеро молодих чоловіків. Усі дивилися в підлогу, тож я не бачила їхніх облич. Але мені здалося, що то були студенти-медики чи інтерни, вдягнені в лікарняні костюми, такі яскраво-сині й характерно прим'яті, немов тільки зі складу.

— Отже, Меллорі, ми б хотіли, щоб ви стали в передній частині кімнати обличчям до хлопців. Ось сюди, на хрестик, чудово. А тепер, перш ніж ми одягнемо вам пов'язку на очі, я розповім, що відбуватиметься.

І тут я помітила, що вона тримає чорну пов'язку для очей, схожу на м'яку бавовняну маску для сну — таку моя мати надівала, лягаючи спати. Вона пояснила, що всі чоловіки на той час дивилися в підлогу, але

¹ Пігулку оксикодону-40. Оксикодон — напівсинтетичний лікарський засіб, що належить до групи опіоїдних анальгетиків. (Тут і далі прим. перекл.)

через кілька хвилин вони дивитимуться на моє тіло. Я мала підняти руку, якщо відчую на собі «чоловічий погляд». Вона попросила тримати руку піднятою весь час, поки триватиме це відчуття, і опускати її, коли це відчуття мине.

— Усе триватиме п'ять хвилин, а коли ми закінчимо, то, можливо, попросимо вас повторити цей експеримент. Чи є у вас якісь запитання, поки ми не почали?

Я засміялась:

— Гей, хлопці, ви часом не начиталися «П'ятдесят відтінків сірого»? Бо щось воно мені дуже нагадує розділ дванадцятий.

Це я так спробувала трохи пожартувати, і Сьюзен із ввічливості всміхнулась, а ось хлопці послали мене в повний ігнор. Вони порпались у своїх планшетах і звіряли секундоміри. Настрій в аудиторії був суто діловий. Сьюзен начепила мені на очі пов'язку, відрегулювала ремінець, щоб він дуже не тиснув.

— Усе гаразд, Меллорі, так добре?

— Еге ж.

— І ви готові починати?

— Так.

— Тоді починаймо на рахунок «три». Панове, приготуйте свої секундоміри. Отже: один, два, три.

Щось дивацьке є в тому, що ти впродовж п'яти хвилин стоїш стовпом посеред кімнати, із зав'язаними очима, в абсолютній тиші, знаючи, що парубки можуть витріщатися на твої цицьки, чи сідниці, чи на що завгодно. І жодного звуку чи натяку на те, що відбувається. Але я чітко відчувала, коли вони дивилися. Кілька разів я піднімала й опускала руку, і ті п'ять хвилин здались мені годиною. Коли ми закінчили, Сьюзен попросила мене повторити експеримент, і ми проробили все знову. А потім сказала повторити експеримент утретє! І коли вона врешті зняла з мене пов'язку, усі хлопці

посхоплювалися й почали аплодувати так, ніби я щойно виграла премію «Оскар».

Сьюзен пояснила, що вони цілий тиждень проводили цей експеримент на сотнях жінок і лише я показала майже ідеальний результат, три рази піймавши погляди із 97-відсотковою точністю.

Вона звеліла хлопцям зробити перерву, а сама привела мене у свій кабінет і засипала запитаннями. Найбільше її цікавило, звідки я знала, що чоловіки дивляться на мене. А я не знаходила слів, щоб їй це пояснити, — просто знала. Це було якесь невловиме відчуття десь на периферії уваги, якесь шосте чуття. Не сумніваюсь, що вам доводилось самим це відчувати, тож ви чудово знаєте, про що я кажу.

— До того ж є якийсь звук.

У неї розширились очі.

— Справді? Ви щось чуєте?

— Іноді. Цей звук дуже високий. Так, наче біля вуха дзижчить комар.

Сьюзен так швидко потяглась за ноутбуком, що ледь не впустила його. Надрукувавши купу нотаток, запитала, чи не хотіла б я прийти ще раз через тиждень, щоб провести інші тести. Я відповіла, що за двадцять баксів на годину я повертатимусь стільки, скільки треба. Вона взяла номер мого мобільного телефону й пообіцяла зателефонувати, щоб домовитись про зустріч, але того ж вечора я обміняла свій айфон на п'ять «вісімдесяток»¹, так що в неї не було можливості зв'язатися зі мною, і більше я не отримувала від неї жодних звісток.

Тепер, коли я зав'язала з наркотиками, мене обсідають тисячі гризот, і проданий айфон — найменша з них. Проте іноді згадую той експеримент, і мене

¹ Препарат «Оксикодон-80».

беруть сумніви. Я намагалася знайти ту лікарку в мережі, але ж навіть не пам'ятаю її імені. Якось вранці я приїхала автобусом до університетського медичного центру й спробувала знайти ту аудиторію, але студентське містечко нині зовсім змінилось, тут з'явилося багато нових будівель — і все зовсім заплуталось. Тоді я заходила гуглити такі фрази, як «виявлення погляду» і «сприйняття погляду», але щоразу замість результату я отримувала повідомлення, що такого явища не існує — немає даних про те, щоб у когось були «очі на потилиці».

Тож із часом я змирилася з тим, що насправді то був, мабуть, не експеримент, а один із моїх хибних спогадів, викликаних зловживанням оксикодону, героїну та інших наркотиків. Мій спонсор Рассел каже, що наркомани схильні до хибних спогадів. Він пояснює, що мозок наркомана «пам'ятає» щасливі вимисли, щоб уникнути справжніх спогадів — усього того ганебного, що ми чинили, щоб піймати кайф; усього того лайна, яке заподіяли добрим людям, котрі нас любили.

— Ось сама послухай, що ти говориш, — наголосив Рассел. — Ти приходиш у студентське містечко престижного університету Ліги плюща. Ти під кайфом, і ніхто на це не зважає. Заходиш у кімнату, повну симпатичних молодих лікарів. Потім вони впродовж п'ятнадцяти хвилин витріщаються на твоє тіло, врешті зриваються з місць і вибухають аплодисментами! Тобто, Квінн, схаменись! Тут не треба бути Зигмундом Фройдом, щоб усе збагнути!

І він, очевидно, має рацію. Під час одужання чи не найважче змиритися з тим, що ти більше не можеш довіряти власному мозку. Фактично, маєш зрозуміти, що власний мозок став твоїм найлютішим ворогом. Він змушує тебе робити неправильний вибір, нехтує логікою і здоровим глуздом, викривляє твої найдорожчі спогади, перетворюючи їх на нездійсненні фантазії.

Але я тримаюся кількох непохитних істин:

Мене звать Меллорі Квінн, і мені двадцять один рік.

Я перебуваю на реабілітації протягом вісімнадцяти місяців і можу чесно сказати, що не маю жодного бажання вживати алкоголь чи наркотики.

Я виконала програму «Дванадцять кроків»¹ і вручила своє життя моєму Господу й Спасителю Ісусу Христу. Я не роздаю Біблії на вулиці, але щодня молюся, щоб Він допоміг мені залишатися тверезою, і поки що це працює.

Я живу в Північно-Східній Філадельфії в «Тихій гавані» — міському притулку для жінок, які перебувають на останніх стадіях реабілітації. Ми називаємо його не «реабілітаційний центр», а «гостьовий дім», бо довели, що можемо утримуватись від уживання наркотиків, чим і заслужили немало особистих свобод. Ми самі купуємо продукти, готуємо їжу й можемо не дотримуватись купи набридлих правил.

З понеділка до п'ятниці я працюю помічницею учителя в школі-інтернаті Тітоньки Беккі — таунхаусі, де аж кишить від мишей і де живуть шістдесят дітей віком від двох до п'яти років. Добру частину свого життя я витрачаю на те, що міняю підгузки, розкладаю по тарілках крекери «Золота рибка» і кручу DVD-диски з дитячою освітньою програмою «Вулиця Сезам». Після роботи бігаю, а потім відвідую різні збори або просто сиджу в «Тихій гавані» зі своїми сусідками по квартирі, і ми разом дивимось романтичні фільми на каналі *Hallmark*, наприклад, «Відпливаючи в любов» або «Назавжди в моєму серці». Можете сміятися, але я гарантую, що в жодному фільмі, які демонструють на каналі *Hallmark*, ви не побачите, як якась повія всьорбує носом «доріжки» білого порошку. Бо я не хочу, щоб такі образи засмічували мій мозок.

¹ «Дванадцять кроків» — набір керівних принципів (прийнятих членами як духовні принципи, що базуються на затвердженій літературі) з викладом плану дій для відновлення після звикання, примусу або інших поведінкових проблем. Це програма духовного переорієнтування для залежних від алкоголю чи наркотиків.

Рассел погодився стати моїм спонсором, бо раніше я бігала на довгі дистанції, а він мав чималий досвід тренування спринтерів. Рассел був помічником тренера збірної команди США на літніх Олімпійських іграх 1988 року. Пізніше очолював команди Арканзаського й Стенфордського університетів на чемпіонатах з легкої атлетики Національної асоціації студентського спорту. А потім наїхав на свого сусіда, перебуваючи під дією метамфетаміну. Рассел відсидів п'ять років за ненавмисне вбивство, а згодом став висвяченим священником. Тепер він спонсорує по п'ять-шість наркоманів одночасно, більшість з яких такі ж спортсмени-невдахи, як і я.

Рассел надихнув мене відновити тренування (він називає це «бігом до одужання») і щотижня розробляє для мене індивідуальні вправи, чергуючи біг на довгі дистанції і прискорення вздовж річки Скулкілл зі штангою і оздоровчим тренуванням у Християнській асоціації для юнаків. Расселові шістдесят вісім років, він має штучне стегно, але досі витискає 90 кілограмів, лежачи на лавці, а у вихідні приходиться і тренується разом зі мною, даючи вказівки та підбадьорюючи мене. Він постійно нагадує мені, що жінки-бігунки не досягають піку своїх можливостей до тридцяти п'яти років, тож мої найкращі роки ще попереду.

А ще він заохочує мене планувати майбутнє — почати все заново в новому середовищі, подалі від старих друзів і старих звичок. Саме тому він влаштував для мене співбесіду з Тедом і Керолайн Максвеллами — друзями його сестри, які нещодавно переїхали в Спрінг-Брук, штат Нью-Джерсі. Вони шукають няню, яка б доглядала їхнього п'ятирічного сина Тедді.

— Вони щойно повернулися з Барселони. Батько займається комп'ютерами. А може, бізнесом? Чимось таким, де добре платять, не пам'ятаю деталей. Словом, вони переїхали сюди, щоб Тедді — хлопчик, а не батько —

міг піти восени в школу. Дитсадок. Тому вони хочуть, щоб ти пробула в них до вересня. А якщо все вийде? Хто знає? Може, вони залишать тебе в себе.

Рассел наполягає на тому, що сам повезе мене на співбесіду. Він один із тих хлопців, які завжди одягають спортивний костюм, навіть якщо не збираються тренуватися. Сьогодні на ньому чорний спортивний костюм *Adidas* з білими лампасами. Ми їдемо в його поза-шляховику мостом Бенджаміна Франкліна в лівому ряду, в міцних обіймах транспортного потоку. Я сиджу, вчепившись у стельову ручку, втупившись поглядом у свої коліна, і намагаюсь не панікувати. Я не звикла їздити автомобілем. Зазвичай усюди пересуваюся автобусом або метро — і ось чи не вперше за рік виїжджаю за межі Філадельфії. Ми проїхали всього миль десять передмістям, але в мене таке враження, ніби я здійснюю політ на Марс.

— Щось не так? — питає Рассел.

— Усе гаразд.

— Ти напружена, Квінн. Розслабся.

Але як я можу розслабитись, коли праворуч повз нас суне отой здоровенний автобус *VoltBus*? Це той же «Титанік», тільки на колесах, і він так близько, що я можу висунути у вікно руку й доторкнутися до нього. Чекаю, поки автобус проїде, і я зможу говорити, не надриваючи горло.

— А як щодо мами?

— Керолайн Максвелл. Вона лікарка у госпіталі для ветеранів. Там, де працює моя сестра Джинні. Саме так я про неї й дізнався.

— Що вона знає про мене?

Він знизує плечима.

— Знає, що ти вже вісімнадцять місяців не вживаєш наркотики. Знає, що ти маєш мою найвищу професійну рекомендацію.

— Я не це мала на увазі.